

Raport

Co Polacy sądzą o drzewach w ich otoczeniu?

Instytut Badania Rynku i Opinii Społecznej IMAS International wiosną 2015 w ogólnopolskim badaniu sprawdził, jakie postawy wobec drzew mają Polacy. Temat badania był efektem z jednej strony dyskusji medialnej po raporcie NIK na temat drzew przydrożnych, z drugiej - współpracy z naukowcami dr inż. Marzeną Suchocką oraz dr inż. Magdaleną Błaszczyk (SGGW) zajmującymi się problematyką drzew w otoczeniu człowieka, szczególnie na terenach inwestycyjnych. Wyniki uzyskane na reprezentatywnej próbie Polaków są zaledwie wstępem do dalszych badań i analiz. Mamy nadzieję, że uzupełnią wiedzę w tym zakresie i pomogą osobom zajmującym się drzewami zarówno zawodowo jak społecznie.

IMAS International Sp. z o.o.
Instytut Badania Rynku i Opinii Społecznej

Data przygotowania raportu: maj 2015 r.
Data przeprowadzenia badania: kwiecień 2015 r.

Zalety drzew są zauważane przez zdecydowanie większą część Polaków niż wady drzew. Doceniamy drzewa za ich wartości użytkowe, zdecydowanie rzadziej widzimy w nich źródło duchowości czy rolę ważną społecznie. Pod tym względem bliżej nam do Barona Drzewołaza – bohatera powieści Italo Calvino niż do Na'vi, - żyjącego w pełnej harmonii z przyrodą bohatera filmu Avatar. Zauważamy zwłaszcza znaczenie drzew dla otoczenia oraz ich pozytywne działanie dla środowiska. Najwięcej z nas uważa, że drzewa oczyszczają powietrze (54%). Niewiele mniej, że chłodzą w lecie (47%), chronią przed hałasem (46%), są skuteczniejszymi producentami tlenu niż inne rośliny (46%) i pomagają w zachowaniu prywatności (45%). Negatywne postawy wobec drzew związane są przede wszystkim z obawami przed zagrożeniami przez nie powodowanymi – zwłaszcza przy drogach (29%) i alergiami (25%).

Oprócz zalet drzew wymienionych wyżej zauważana jest także poprawa estetyki otoczenia – zgadza się z taką opinią 42% badanych, a 33% uważa, że drzewa pomagają także zasłonić niepięne widoki. Co czwarty Polak sądzi, że drzewa podnoszą wartość nieruchomości (sami właściciele myślą tu dość podobnie – 27%). Najmniej doceniane są wartości niematerialne drzew – rola w kształtowaniu więzi z domem/ rodziną (18%) czy dostarczanie wartości duchowych/ emocjonalnych (17%).

Proszę pomyśleć o drzewach w naszym otoczeniu. Z którymi z tych opinii zgadza się Pan(i)?

Ogół Polaków
n=514

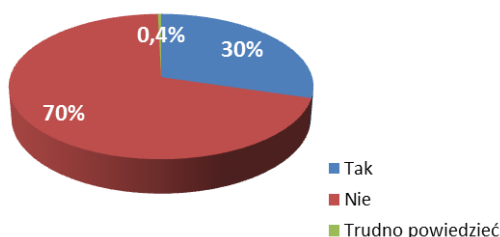
38% Polaków wyraża opinię, że w miastach drzew jest za mało, przy czym mieszkańcy miast mają tu podobne zdanie jak mieszkańcy wsi.

Jeśli chodzi o rolę drzew przy drogach widać spore różnice zdań. Z jednej strony najbardziej powszechne opinie krytyczne pojawiają się właśnie w odniesieniu do zagrożeń związanych z drzewami przy drogach. 29% Polaków uważa, że drzewa w tych miejscach trzeba usuwać, ale nieco tylko mniej (23%), uznaje że kierowcy w alejach zmniejszają prędkość (czyli że drzewa poprawiają bezpieczeństwo na drodze!). Opinie okazują się być zresztą zależne od kontekstu – z usuwaniem drzewa przy placach zabaw lub drogach ze względu na zagrożenie dla użytkowników zgadza się już tylko 14% badanych. Mieszkańcy wsi prawdopodobnie mający najwięcej odpowiednich doświadczeń – zdecydowanie częściej uznają, że drzewa przy drogach należy wycinać (38%), ale też, że zmuszają one kierowców do zwalniania (31%).

Mimo nagłośnionych w mediach wypadków związanych z upadkiem drzew lub ich konarów obawia się tego tylko 17% z nas – podobnie we wszystkich grupach demograficznych i zawodowych. **Co czwarty Polak uważa, że drzewa powodują alergię (nieco więcej kobiet 28% niż mężczyzn – 22%), co piąty – że ich korzenie niszczą nawierzchnie. Gałęzie nisko rosnące lub zaśmiecanie otoczenia zauważa już znacznie mniej z nas – 10-12%.**

37% Polaków uznaje, że każdy na swoim terenie powinien móc ścinać drzewa nawet ponad dziesięcioletnie bez zezwoleń (wśród właścicieli takich drzew odsetek ten jest podobny – 39%, wyższy jest wśród osób po studiach – 45% i rolników – 46%). W kontekście potencjalnych zmian w ustawie o ochronie przyrody odnośnie wycinki drzew, to ważny wynik pokazujący potrzebę większej swobody danej właścicielom drzew.

Czy jest Pan(i) właścicielem terenu – np. działki/ lasu/ ogrodu na którym rosną drzewa nie owocowe mające co najmniej 10 lat?

30% Polaków deklaruje posiadanie terenu z nie owocowymi drzewami starszymi niż 10 lat, na wsi – ponad 46%, w dużych miastach poniżej 13%. Odsetek ten jest znacznie wyższy także wśród rolników (ok. 4/5 z nich oraz osób mających działalność gospodarczą/ firmę – 59%). Czy ich opinie różnią się od ogółu Polaków? Okazuje się, że niewiele. Ich doświadczenie pozwala nieco bardziej doceniać prywatność zapewnianą przez drzewa (50% vs 45% wśród ogółu badanych) oraz pomoc w zastanianiu niemiłych widoków (38% właściciele vs 33% ogółu). Nieco większa ich część zauważa także pozytywny wpływ drzew przydrożnych na bezpieczną jazdę (28% właściciele vs 23% ogół badanych).

W większości badanych kwestii nie ma zbyt wielkich różnic opinii między kobietami i mężczyznami (choć te pierwsze przypisują drzewom produkcję tlenu zdecydowanie częściej niż mężczyźni i ogół Polaków – uważa tak aż połowa z nich), natomiast wyraźnie bardziej pozytywne postawy można zauważyć wśród najmłodszych (16-24 lata) i młodych, ale już dojrzałych dorosłych (35-44 lata). Wśród najstarszych osób (65lat+) pozytywne opinie są najrzadsze. Widoczny jest także wpływ wykształcenia – generalnie wśród osób po studiach odsetek uznających zalety drzew jest najwyższy, ale też ta grupa znacznie częściej niż ogół Polaków (37% vs 29%) uważa, że wycięcie drzew przy drogach podniesie bezpieczeństwo użytkowników.

Biorąc pod uwagę odsetki pozytywnych i negatywnych opinii bilans jest zdecydowanie pozytywny dla drzew i ich obrońców, ale najbardziej powszechne negatywne opinie dotyczą bezpieczeństwa dla zdrowia (alergie) i życia (wypadki drogowe) – mogą być zatem bardzo nośne społecznie. Wśród sprawdzanych kwestii część może być dobrym tematem kolejnych badań także sprawdzających mity. Szczególnie ciekawe w kontekście raportu NIK-u z 2015 może okazać się testowanie realnego wpływu drzew alejowych na prędkość i liczbę wypadków z drzewami (w tym porównanie wskaźników wypadkowości w alejach oraz dla drzew pojedynczych przy drogach).

Notka metodologiczna: Badanie prowadzone zostało przez IMAS International w kwietniu 2015 roku techniką wywiadu osobistego PAPI na reprezentatywnej dla Polaków w wieku 15 lat+ próbie kwotowej n= 514 osób. W badaniu użyto metodologii ilościowej, odpowiedzi w pytaniach zamkniętych były wspomagane listą.

O IMAS International sp. z o.o.: Nasza firma działa na rynku polskim od 1994 roku, stale w pierwszej 20-tce firm badawczych w kraju. Prowadzimy badania rynkowe i opinii społecznej zarówno w Polsce, jak też za granicą – w Europie, Azji, Ameryce, Afryce. Nasi klienci – producenci, sprzedawcy, instytuty badawcze, media, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe - doceniają w nas profesjonalizm, skuteczność i dopasowywanie oferty do ich możliwości i potrzeb. Oferujemy pełen zakres metod i technik, prowadzimy badania face to face, CATI, CAPI, CAWI, zarówno jakościowe jak ilościowe. Więcej informacji można uzyskać na: www.imas.pl.